

NOTIFIKATIONER

från Skånska Akademiens Vänförening

Nr 18, Augusti 2024

ÅRETS MEDEL PUNKT

och Höör sen!

Foto: Christina Uhlin

Director har ordet:

Det är med stolthet och mycket stor glädje som jag kan informera om att Skånska Akademin i år har utsett John Taylor till Årets Medelpunkt. Det är också med enorm glädje jag kan berätta att världens förnämsta gitarrist Göran Söllscher kommer att svara för den traditionsenliga konserten i anslutning till prisceremonin.

Det känns också väldigt bra att vi nu återvänder till Åkersberg, denna underbara oas i hjärtat av Höör. En finare inramning för Årets Medelpunkt kan man inte tänka sig och vi ser fram emot att återuppta det goda samarbetet med Åkersberg.

John Taylor, engelsmannen med den underbara skånska dialekten, har kommit att bli en av våra mest omtyckta och uppskattade TV-personligheter. Man kan ju knappast tänka sig ett "Trädgårdstider" utan honom. Hans förmåga att dela med sig av sina kunskaper och dela ut goda råd med både värme och ödmjukhet, gör att han blivit älskad och respekterad av en stor och bred befolkning.

Samspelet mellan honom och parhästen Pernilla Månsson Colt har kommit att bli högtidsstunder i TV-rutan. Och efter vad jag förstår har även deras gemensamma trädgårdspodd blivit en stor lyssnar-succé.

John Taylor är född och uppvuxen i Sheffield i England. Han är utbildad trädgårdsmästare men verkar också som programledare och författare. I början av 90-talet förde kärleken honom till Malmö där han fortsatt är bosatt. I tjuugo år arbetade han som slottsträdgårdsmästare på Malmöhus, där han byggde upp slottsträdgården till en nationell sevärdhet.

John ägnar sig också åt cidertillverkning, och då enligt engelsk tradition. Han har planerat över 4000 träd i den skånska myllan på Söderslätt och hans cider går numera att inhandla på Systembolaget. Kan varmt rekommenderas!

Efter studier på det Kongelige Danske Musikkonservatorium för professor Per-Olof Johnsson fick Göran Söllscher sitt internationella genombrott i Paris 1978, då han vann en stor internationell gitarrävling. Sedan dess har han bokstavigt talat lagt en hel värld för sina fötter med sina lysande tolkningar av gitarrlitteraturens mästerverk. Ingen annan gitarrist har gett ut så många skivor på Deutsche Grammophon, med bland annat Bachs samtliga verk för luta. Hans egna arrangemang och inspelningar av Beatles verk är älskade av en stor publik och har idag inte minst många unga lyssnare.

På Youtube firar Göran stora framgångar med sina Beatlestolkningar och når en miljonpublik. Han är också professor i gitarr på Musikhögskolan i Malmö.

Årets Medelpunkt äger rum lördag 5 oktober på Stiftsgården Åkersberg. Prisceremoni och konsert i Kapellet med start 11.30. Därefter besök på Skånes Mittpunkt för fotografering. Kl 13.30 är det en gemensam festlunch i matsalen på Åkersberg. Se faktaruta till höger om bokning till lunchen.

AW

Under hösten fortsätter vi med våra uppskattade After Work på Grand i Lund. **Måndag 16 september** hälsar vi **Eva Tornberg och Max Granström** varmt välkomna som våra föreläsare.

Eva Tornberg är professor emerita i livsmedelsteknik och driver idag ett eget, börsnoterat lundaföretag inom livsmedel, *Veg of Lund*.

I detta företag arbetar hon med att hitta nya kopplingar för olika proteiner som kan leda till nya, växtbaserade livsmedel. Det är hennes forskning som ligger till grund för företagets affärsidé. Hennes föredrag har rubriken **Köttets lusta – eller om hur man får biffen mör.**

Max Granström är VD för Visit Skåne vars uppdrag är att stärka Skånes varumärke internationellt och att främja Skånes besöks- och eventnäringar. I uppdraget ingår att verka för att stora evenemang som kongresser, utställningar och mässor genomförs i Skåne. Rubriken på föredraget eller snarare

Samtalet är **En stabil Skånebild i en rör(l)ig värld.**

Det kommer att handla om identitet, varumärke, mobilitet och infrastrukturell utveckling. Max Granström har tidigare bland annat varit VD för Helsingborg Arena, ett kommunalt bolag verksamt inom scenkonst, kultur, idrott, evenemang med mera.

Måndag 18 november är det vår nya ledamot, rättshistoriker Elsa Trolle Önnerfors som framträder tillsammans med kriminaltekniker Mats Hägg. Elsa är docent och verksam som universitetslektor vid juridiska institutionen vid Lunds universitet. Mats är enligt ledamoten Peter Linde en av landets bästa kriminaltekniker. Kanske kan rubriken bli *Brott och straff...*

Humorpris

Skånska Akademiens motto är som ni alla känner till Kultur och humor. Kulturen har alltid en självklar närvaro när det gäller våra sammankomster och aktiviteter. Något svårare har det varit att ge humorn en naturlig roll och närvaro. Men det ska det bli ändring på nu. Skånska Akademien planerar att tillsammans med Sparbanken Skåne dela ut ett skånskt humorpris med start våren 2025! En styrgrupp har bildats där Director ingår som Akademiens representant. Mer om detta spännande humorpris ber jag att få återkomma till längre fram.

Skånska Paradoxer kommer vi under hösten att sälja för 100 kr.

Boken kommer att finnas för inköp vid våra evenemang. Om någon önskar köpa flera böcker till sin förening, exempelvis Rotary, går det utmärkt att kontakta mig eller Cajsa Lund, så ser vi till att böckerna når beställaren.

Varma hälsningar
och väl mött **16 september**
på **Grand i Lund**

Martin Martinsson

Director, Skånska Akademien

Årets
Medelpunkt

JOHN TAYLOR

Prisutdening
lördag 5 oktober
Stiftsgården Åkersberg
i Höör

11.30 Prisceremoni i Kapellet

12.00 Gitarrkonsert med
Göran Söllscher

12.30 Fotografering
vid Mittelen

13.30 Lunch i Matsalen

Menu:

Tupp från Västergötland
kaffe o hembakad kaka
Kostnad 230 kr per person

Lunchbokning görs via mejl:
restaurangen@akersberg.se
Senast 28 september med ref.:
Skånska Akademien 5 oktober
.....

Årets Medelpunkt arrangeras
av Skånska Akademien
tillsammans med Akademiens
Vänförening och i samarbete
med Höörs kommun och
Stiftsgården Åkersberg

Varmt Välkommen!

Foto: Catherine von Arnold

FRAMTIDENS MAT

Så löd temat för årets musikaliska symposium, som i mitten av maj ägde rum på Jordberga. Många av besökarna kanske bävade lite grand och tänkte att nu kommer det att bli piller, insekter och konstgjort kött som gäller fortsättningsvis. Men så trodde inte våra föredragshållare, och det kändes hoppigande. Vi är tydligen alldeles för sociala, och måltiden har varit och kommer att fortsätta vara en viktig del av vår gemenskap.

Men vissa ändringar kommer att krävas för att vi ska klara våra uppsatta klimatmål – som att minska vårt intag av rött kött och äta mer vegetabilier. Andelen kött har ju ökat markant på senare år. En trolig väg är en återgång till mer sansade volymer kött och att blanda in mer vegetabilier i kosten. Det är ju ingen nyhet att dryga ut köttfärsen med potatis, skorpmjöl eller ärtor, så har vi ju alltid gjort, men nu kommer utdrygad färs snart också att saluföras färdigblandad.

Nya vegetabiliska produkter kommer också att helt ersätta kött som exempelvis "köttbullar" gjorda av

ärtprotein, sådana som Ikea redan nu serverar i sin restaurang.

Vi kommer nog alla bli mer flexitarianer, det vill säga att vi äter mer grönsaker och i stället kött bara då och då. Vi lär nog också bli mer medvetna om vad vi stoppar i oss. Transfetter och halvfabrikat fasas i möjligaste mån ut, till förmån för mat som lagas från grunden av ingredienser som är lokalproducerade och säsonganpassade.

För att minska på transporter och koldioxidutsläpp blir det också färre importerade produkter. Mer mat kommer att legotillverkas men samtidigt stimuleras odling av de fina grönsaker och bär som får växa långsamt i vårt klimat och därmed blir så härligt aromrika.

Vi lär också äta mer fet fisk och nyttiga alger. Men för vissa arter, som torsk och sill, måste vi snarast få till ett fiskestopp så att en återväxt kan bli möjlig. Idag trålas det alltför nära våra kuster, fångsterna blir till minkfoder och all matfisk försvinner. Ett helt nytt laboratorium är under uppbyggnad av stiftelsen Baltic Waters för att hitta vetenskapliga metoder för att åter skapa fiskbestånden i Östersjön.

Det var en välbesökt kväll

och vi var drygt hundra deltagare. Kloka kunskaper för framtiden blandades som vanligt med både musikaliska inslag och en läcker måltid. I den senare hade en nyhet i form av rökta musslor med härlig musselmajonnäs smugit sig in!

För den som är intresserad av att ta mer del av programmet finns en fyllig presentation i föregående utgåva av Notifikationer.

Nästa års Musiksymposium

kommer äga rum tisdagen 13 maj, så sätt ett kryss i almanackan redan nu. Kom gärna också med förslag till intressanta temata till mig på mejlen catherine@jordberga.se så ska vi säkert få till något intressant och tankeväckande även nästa år.

Sommarhälsningar

Catherine von Arnold

Gudar och gudinnor, strålande kammaropera på Ystad Teater sommaren 2024.

Sommarteater i mängd

Ett årligt återkommande sommartecken är alla sommarteatrar som dyker upp "överallt" i Skåne. Här kan man uppleva passion och kreativitet i en underbar, lokal miljö. Här uppträder professionella skådespelare tillsammans med engagerade amatörer. Och du och jag som publik är närvarande på ett unikt sätt, vi ser mimiken, känner dofterna och nästan på att vi själva är med på scenen.

Ursprungligen har sommarteater sina rötter i antikens Grekland, där utomhusteatrar var en vanlig del av kultur och samhällsliv. Även Skåne har en lång tradition av sommarteater, även om historiken inte kan härledas ända till det antika Grekland...

Att gå på sommarteater är som att kliva in i en bubbla av kreativitet och skratt, mitt i den varma årstiden. Det är en möjlighet att njuta av teaterkonstens magi, medan solen skiner och fåglarna sjunger i bakgrunden. För många är det en tradition att besöka sommarteatrar där man kan slå sig ner under en

klarblå himmel eller bland grönskande träd och vara en del av något speciellt.

Det är inte bara teaterns föreställningar som lockar utan även atmosfären. Att umgås med vänner och familj och låta sig uppslukas av en berättelse som spelas ut live framför ens ögon ger en känsla av gemenskap och glädje. Och visst är det något extra speciellt med att skratta tillsammans med andra åskådare åt sceniska tabbar, eller att bli berörd av en gripande monolog när solens sista strålar smeker horisonten.

Sommarteater erbjuder också en mångfald av upplevelser. Från klassiska pjäser och musikalerna till nyskriven dramatik och experimentell teater. Det finns något för alla smaker och åldrar. Och tack vare att många sommarteatrar är mer intima än sina storstadsmotsvarigheter får man ofta en närmare kontakt med både skådespelare och andra i gruppen bakom produktionen. Det är inte ovanligt att man efter föreställningen kan möta dem personligen och få höra om deras tankar och erfarenheter.

För den som älskar kultur och är nyfiken på att utforska nya platser och människor är sommarteater en perfekt aktivitet. Det är en chans att inte bara uppleva fantastisk teaterkonst utan även att stödja lokala konstnärer och bidra till att hålla den kulturella mångfalden levande.

Utan att göra anspråk på någon komplett förteckning vill jag här bara nämna några exempel på sommarscener som glatt många denna sommar:

Skånska Operans uppsättning av Lucia di Lamermoor hänförde publiken. Linnea Sjösvärd som Lucia i blod-dränkt klädsel knep stormande applåder.

Hagestad Teater på Österlen är inte bara en plats för teater utan en oas för humor och gemenskap. Sommarteatern startade här 2009. Scenen, belägen i en ombyggd ladugård, skapar en intim atmosfär där publiken kan känna sig nära skådespelarna och verkligen uppleva föreställningarna. Med näsa för både lokalhistoria och dialekter är varje föreställning en kärleksfull hyllning till Österlens unika kultur och humor.

I Lilla Beddinge Teater på Söderslätt i Skåne gömmer sig en scen som inte bara bjuder på teater, utan en rejäl dos skratt och gemenskap varje sommar. Den grundades 2014 av skådespelarna Ola Hörling och Håkan Paaske.

I en ombyggd lada samlas varje kväll cirka 100 åskådare för att njuta av teaterns härligt humoristiska föreställningar. Med skånska egenheter och smått galna karaktä-

rer på scenen är varje föreställning en lokal kulturguldgruva av skratt. Och efter varje föreställning stannar skådespelarna kvar för att mingla med publiken, vilket ju gör upplevelsen ännu mer personlig och underhållande.

Skillinge Teater grundades 1995 av Carl Johan de Geer och har utvecklats till en viktig kulturinstitution på Österlen.

Teatern har varit känd för sina experimentella och innovativa föreställningar, och har även använt sig av lokala miljöer för att skapa unika teaterupplevelser. Idag erbjuder Skillinge Teater ett brett program som inkluderar teater, musik och konst, och lockar besökare från hela Sverige.

Ystad Teater öppnade 1894 och är en av Sveriges äldsta bevarade teatrar. Här har man en lång tradition av teaterföreställningar och då alltså även under sommarmånaderna.

En årligen återkommande gäst är Rickard Söderberg, den karismatiska tenoren och artisten med unik förmåga att föra samman opera och populärmusik. Ystad Teater, med sin historiska charm och akustiska kvalitet, utgör den perfekta bakgrunden för Söderbergs unika blandning av operaklassiker, pophits och personliga anekdoter. Du som var med i år hade en kväll av musikalisk förtjusning och många skratt – ihop med en story som var både skruvad och tänkvärd.

Fredriksdalsteatern – den klassiska sommarteatern som många av oss upplevt på plats. Fredriksdalsteatern i Helsingborg har sina rötter i 1930-talet när friluftsmuseet Fredriksdal öppnade sina portar. Det var dock först på 1960-talet som teaterverksamheten började blomstra. Under ledning av skådespelaren Nils Poppe blev teatern

Sommarens sceneri på Fredriksdals teater

berömd för sina sommarfarser. Efter Poppes pensionering tog Eva Rydberg över och har fram till i år fortsatt traditionen med framgångsrika föreställningar.

Idag är Fredriksdalsteatern en av de mest populära sommarteatrarna i Sverige, känd för humoristiska och lättsamma föreställningar.

När du läser detta finns sommaren kvar endast i minnesbanken och kanske har du själv upplevelser från en eller ett par av dessa sommarscener. Annars har du tips och

idéer inför nästa sommar— teatern är ju väl värda ett besök en varm och vacker sommarkväll.

Göran Alvek

Ordförande
i Skånska Akademiens Vänförening
Understundom även fotograf

Bli medlem!

Notifikationer är ett medlemsblad för föreningen Skånska Akademiens Vänner. Det kommer ut med fyra till fem digitala nummer per år. Redaktör för medlemsbladet är Ingela Jacobsson och mejladress till föreningen, såväl som till redaktören, är **info@vanforeningen.com**

Medlem i vänföreningen blir du genom att betala medlemsavgift, 150 kronor för år 2024. Beloppet sätts in på Vänföreningens Bankgiro 842-7817. **Glöm inte att uppge namn, mejladress och gärna även postadress.**

Genom att gå med i Vänföreningen stödjer du på ett aktivt sätt Skånska Akademiens verksamhet.

Vill du veta mer, gå in på vår hemsida: **vanforeningen.com**

